
Shri Bhaktisamvardhana Shatakam

श्रीभक्तिसंवर्धनशतकम्

Document Information

Text title : Shri Bhaktisamvardhana Shatakam 06 37

File name : bhaktisaMvardhanashatakam.itx

Category : misc, shataka, advice

Location : doc_z_misc_general

Proofread by : Saritha Sangameswaran

Description/comments : From stotrArNavaH 06-37. pUrvabhAga and uttarabhAga 50 verses each

Latest update : January 6, 2021

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

January 7, 2022

sanskritdocuments.org

శ్రీభక్తిసంవర్ధనశతకమ్

పూర్వభాగః

జాతం జాతం ఖలు జగదహో చిత్రమేతత్ సమస్తం
క్షీణం క్షీణం ముహురపి పరాదృశ్యతే యత్ప్రభావాత్ | (మృశ్యతే)
తస్మై సాక్షాత్ స్వరసపరమానందపీచీమయాయ
బ్రహ్మఖ్యాయ త్రిభువనపతే దేవ తుభ్యం నమోఽస్తు || ౧ || (బ్రహ్మణ్యాయ)

జీవాత్మా యద్భ్రమతి బహుశోఽప్యత్ర సంసారచక్రే
తత్త్వన్మాయావిలసితమతః ప్రాజ్ఞులిః ప్రార్థయేఽహమ్ |
మామానాహం జగతి భగవన్ జన్మ సమృద్ధ్యతే చేత్ (మాయాద్యీనం జగతి)
కర్మాభ్యర్థం భవతు భవనాధీశ మానుష్యమేవ || ౨ ||

చాతుర్వర్ణ్యప్రభృతివిభిదాముద్రితే మానుషం చేత్ |
బ్రహ్మణ్యాయ స్పృహయతి జగన్నాథ నిత్యం జనోఽయమ్ |
తత్రాకుర్వన్నమృతమశుభం కర్మ కుర్వన్నకామం
భక్తో భూయాద్భవతు భగవన్ మార్గయన్ ముక్తిమార్గమ్ || ౩ ||

బంధః కర్మణ్యథ బహువిధే స్త్రీగుహాయాం ప్రవిష్టః
పుంసో రేతఃకణశబలితే శోణితే వర్తమానః |
విట్పక్ష్కోఠైః కృమిభిరభితః తాడితః పీడితాత్మా
యావత్ సీదామ్యవశమరవిన్దాక్ష తావత్ ప్రసీద || ౪ ||

క్షారైరుష్టైరపి చ కటుభిర్మాతురాహారజాతైః
ఉద్యద్భాధో జఠరకుహరే సజ్కుచత్సజ్కులాఙ్గః |
శ్వాసోచ్ఛాసేష్యహమతితరాం క్లేశశాలీ యదా స్యాం
గోవిన్ద త్వం ప్రశమయ తదా భక్తిభాజో మమార్తిమ్ || ౫ ||

ప్రాచీనానామనుశయవతో జన్మనాం కర్మణాం చ-
స్మారం స్మారం మనసి సహసా లబ్ధబోధోదయస్య |
గర్భాగారే రుధిరకృమివిణ్మూత్రపూర్ణే స్థితస్య

ప్రాదుర్భూయాన్మధువిమథన త్వత్స్వరూపస్మృతిరే ॥ ౬ ॥

మధ్యేగర్భాశయమత ఇతో భ్రాన్తిమాన్ వర్తమానో
మాసి ప్రాప్తే తదను దశమే పూర్యమాణాఖిలాఙ్గాః ।
వ్యాసేధేన వ్యథితహృదయో రక్షజమ్బాలసిక్తో
వైకుణ్ఠ త్వాం జననసమయప్రాప్తభేదః స్మరాణి ॥ ౭ ॥

భూయో భూయః ప్రస్ఫుమరకరోరామనస్యార్దితాయా-
మాక్రన్త్యన్త్యాం ప్రసవసమయే స్రస్తగాత్ర్యాం జనన్యామ్ ।
యన్త్రబిచ్ఛద్రాత్ సపది వివృతాద్దుఃఖతః సూతివత్తై-
ర్నీతిం జాతం భువి నిపతితం పాహి మామార్తబన్ధో ॥ ౮ ॥

అద్భిః ప్రక్షాలితవపురపి స్వచ్ఛతాం నోపగచ్ఛన్-
మాతుః స్తన్యం గలితముపజాతార్తిరాస్వాద్య సద్యః ।
అస్వాతన్త్యాదధికవిమనాశ్చేష్టితేష్వప్రవీణః
ప్రాప్తో మోహం ముహురహమహో రక్షణీయోఽస్మి విష్ణో ॥ ౯ ॥

శీతోష్ణాభ్యాం ప్రబలమరుతా క్షుత్తుడార్తిప్రసక్త్యా-
యూకాదంశప్రభృతిభిరపి ప్రత్యహం బాధ్యమానః ।
ఆత్మోత్సన్నైరవిషహశకృన్మాత్రపక్ష్యైశ్చ లిప్తః
సాక్రన్తోఽహం తవ మురరిపో బాలకః పాలనీయః ॥ ౧౦ ॥

దన్తోత్పత్తేః ప్రథమమమృదు ప్రాయమాహారజాతం
భోక్తుం వాచ్ఛన్ననిపుణతయా దూయమానో నికామమ్ ।
యావత్ క్రన్త్యామ్యహమతితరాం దీనదీనః క్షుధార్తః
తావద్దేవ ప్రసరతు మయి క్షిప్రమేకః కటాక్షః ॥ ౧౧ ॥

ఉత్తిష్టాసుః కథమపి సముత్థాపితో బాలవరైః
మన్తం మన్తం కిమపి చరణన్యాసమాకాఙ్గమాణః ।
నాలమ్నూష్ణుర్ఘ్నరటితి పతితం నిష్ఠరే భూమిపృష్ఠే
యావన్నుహ్యోమ్యజిత భవతా రక్షణీయోఽస్మి తావత్ ॥ ౧౨ ॥

క్రీడాల్లాల్యాద్గురుభిరనకృత్ ప్రేరితః క్రూరవాగ్భిః ।
విద్యాభ్యాసే ప్రచకితమనా హస్త శోచామి యావత్ ।
యావద్దూయే దశనపతనైః కర్ణవేధేన చాహం
తావత్ పీతామ్బర తవ కృపాలోక ఏవావలమ్భుః ॥ ౧౩ ॥

సన్నేహాభ్యాం పరవశతయా పుష్యమాణః పితృభ్యాం
 క్రీడాలౌల్యప్రథితబహుచాపల్యముల్లజ్జయ బాల్యమ్ |
 ద్వైతీయీకం పునరథ వయః ప్రాప్నువన్ దృష్టచిత్తో
 లక్ష్మీజానే తవ పదయుగం విస్మరన్ మాస్మ భూవమ్ || ౧౪ ||

ధర్మాచారం దినమనుపరిత్యజ్య విధ్వస్తలజ్జః
 పాపాన్యాపాదయితుముదితౌద్ధత్యముద్యోగశాలీ |
 అర్థాపత్యప్రియసుతకలత్రాదిసక్తాశయోఽహం
 గర్హాభ్యర్తః సదసి విదుషాం మా భవేయం మురారే || ౧౫ ||

ఆశాపాశైర్నిగలితమహన్తాగ్రహగ్రాహకృత్త
 స్వస్థావస్థాపరిచయమనుష్ఠాననిష్ఠావిహీనమ్ |
 దృష్టం చిత్తం మమ కురు తమోధామ కామభితప్తం
 మా మా మగ్నం నరకమథన స్త్రీవిషాభౌ దయాభే || ౧౬ ||

త్యక్త్వా ధైర్యం వ్యపగతపరీపాకముచ్చైర్విపాకం
 ముక్త్వా హిత్యా సపది చ కృపాం వాక్పటుత్వం చ కృత్వా |
 క్రోధోద్వ్యుత్తం భవతి యది మే ధ్వస్తతత్త్వప్రబోధం
 చిత్తం చక్రాయుధ తవ పదస్థాస్ను కర్తవ్యమేవ || ౧౭ ||

దేహ మాంసక్షత జుభరితే రూపవత్తాభిమానాత్
 కఞ్చిత్ కాలం వపుషి మిలితో యౌవనస్యోదయాచ్చ |
 ఐశ్వర్యాదప్యహహ సహసా నశ్వరరాద్విశ్వమూర్తే
 చిత్తం మత్తం ప్రచలతి యది త్వామృతే కా గతిర్మే || ౧౮ ||

విద్యావత్త్వం ద్రవిణగురుతా పుత్రమిత్రాదిసౌఖ్యం
 కన్యాపి న్యాద్యది సవయసః ప్రాయశో జాయమానః |
 అన్తః సన్తాపకృదవిరతం మత్సరో దుఃసహాత్మా
 మా మా నాథ ప్రసభమభవం ప్రశ్రయస్యాపనేతా || ౧౯ ||

యస్మిన్ కస్మిన్నపి లఘుతరే కార్యవస్తున్యవస్థాం
 కాలం దేశం పునరగణయన్ ద్రవ్యజాతం త్యజామి |
 యస్మాత్క్షోభాత్ సముచితమపాస్యామి ధర్మం చ తస్మాత్
 చేతో డమాభ్యర్షయమతు మమేత్యద్య యాచే హరే త్వామ్ || ౨౦ ||

కఞ్చిద్ దృష్ట్యా సపది విపదే భర్త్యయే తత్సమక్షం

వేగాద్ధావామి చ పథి జలే నిషృతామ్యుత్పతామి ।
 కిఞ్చాహేతోర్ముహురపి హసామ్యుచ్చకైర్వృత్ప్రభావాత్
 దర్పః సోఽయం న భవతు మమ త్వత్ప్రసాదాన్ముకున్ద ॥ ౨౧ ॥

మాతుర్వాక్యం పితురపి నిరాకృత్య నిత్యం గురూణా-
 మాజ్ఞాముల్లఙ్ఘయ చ గురుతరాన్నాతిభిభ్యన్మహాదభయః ।
 అభ్యస్యన్నప్యవినయమహో స్త్రైణ ఏవ ప్రవృత్తో
 నామ త్వామప్యపరిగణయన్ మా దినాన్యేష నైషమ్ ॥ ౨౨ ॥

బద్ధోత్సాహః ప్రతిముహురసత్కర్మణే ధర్మదారాన్
 దూరాత్త్యక్త్వా రహసి పరదారైః సమం రన్తుకామః ।
 నిన్ద్యాకారోఽప్యతిజడమతిః సున్దరమ్మన్య ఏవ
 స్వేచ్ఛాచారి మదనవివశో మా భవం దేవదేవ ॥ ౨౩ ॥

వామాం వామాం కుటిలహృదయాం కామమాత్మన్యకామా-
 మాగృహ్ణానః ప్రణయచపలః కామతప్తాన్తరాత్మా ।
 తత్తాద్ధగ్భిః కపటచరిత్రైర్వఞ్చమానస్తయాహం
 యోషిత్క్రిడాకపిరితి విభో మాపహాన్యేయ సద్భిః ॥ ౨౪ ॥

స్త్రీభ్యో దత్త్వా సకలమచిరాత్ స్వాపతేయం స్వకీయం
 దారిద్రైకః స్వయమనుదినం జాడ్యవాన్ పీడ్యమానః ।
 అన్యాయేన ద్రుతమథ పరద్రవ్యమప్యాజిహ్సీర్షు-
 రైవ శ్రీవల్లభ దురితమిత్యారీతం ప్రాజ్యకీర్తే ॥ ౨౫ ॥

మోహేనోపప్లతమతిరతిక్రమ్య తారుణ్యముద్రాం
 పాపం కుర్వన్ విషమవిషయాకృష్టచిత్తః ప్రమత్తః ।
 ఆధివ్యాధిప్రభృతిభిరపి ప్రత్యహం బాధ్యమానః
 కర్ణాభ్యార్ణాకలితవలితః త్వాం విభో భావయాని ॥ ౨౬ ॥

క్షుత్ప్రక్షీణం నిజమవాధీర్పిభృదేకః కుసుమ్పం
 నైష్ఠిఞ్చన్యాత్తమనభిలషన్ మిత్రవర్గాదవిన్దన్ । (నైష్ఠిఞ్చన్యాత్)
 కర్మాధీనే వపుషి జరసా జర్జరే లఙ్ఘమానః
 సత్సంరే భవతి భగవన్ భక్తచిత్తో భవాని ॥ ౨౭ ॥

అస్వాతన్త్ర్యాత్ పరమనిపుణః క్షేతలేశాసహిష్టుః
 పుత్రైర్దారైః సతతరుదితైః సేర్ష్యమాభాష్యమాణః ।

శయ్యాపర్యాకులమధిశయారోహముద్యుత్తలఞ్కా
యావద్దాయే మురమథన తే నామ తావత్ స్మరాణీ ॥ ౨౮॥

కాసశ్వాసప్రసరవిధురేఽజిర్ణతాపూర్ణగాత్రే
నేత్రశోత్రప్రభృతికరణగ్రామశక్త్యా వియుక్తే ।
అస్పష్టాభిర్వదతి వికృతం వాగ్భిరుదూభతపశ్చ-
త్తాపే జాతే మయి సకరుణం వీక్ష్యతాం తార్ణ్యకేతో ॥ ౨౯॥

అన్యేనోత్థాపితమకృపయా శాయితం జిర్ణతలేష్వు
లలాజాలం వదనకుహరాదభ్రష్టదంతాద్వమన్తమ్ ।
కష్టం దష్టం వపుషి మశక్తైర్మత్కుఞ్చైర్మక్షికాభి-
ర్ముహ్యంతం మామజిత కృపయా పాహి పాహీతి పాహి ॥ ౩౦॥

క్షుత్కామత్వాదభృశతరమహో దుర్బలైః పుత్రదారైః
కష్టావస్థామహముపగతోఽనాస్థయా రక్ష్యమాణః ।
శూన్యాగారేఽప్యపగతసుహృద్భృమిమావేష్టమానో
దుఃఖాయిష్యే యది బత జరన్మాధవ త్వం ప్రసీద ॥ ౩౧॥

దుష్కర్మాణి ప్రబలతమసా జన్మనోపారితాని
స్మారం స్మారం నిరయపతనం శశ్వదుత్ప్రేక్షమాణః ।
మృత్యోర్విభ్యన్నపి జరతతాం నిఃసహో మర్తుమిచ్ఛుః
త్వన్నామోచ్ఛారణమగణయన్నేవ మానాథభూవమ్ ॥ ౩౨॥

శయ్యాప్రాస్తే సతతమవిదన్నేవ మోమూత్స్యమాణో
ముక్త్యా భుక్త్యా బహుమలమనిర్వృత్తశౌచః శయానః ।
శ్వాసాయాసవ్యసనపరిపూర్ణార్థారీరాసన్నమృత్యుః
త్రాతవ్యోఽహం తవ విపవదస్థాం గతః శార్ఙ్గపాణే ॥ ౩౩॥

అత్యాసన్నా బహుమృతిరముష్యేతి శ్చృణ్వన్ జనానాం
వాచం ఘోరైర్గురుఘురురవైః క్లిష్టకణ్ఠః కఫేన ।
క్షుభ్యత్ప్రాణః శ్వసితరభసోద్ధూతమర్మాస్థిబన్ధః
సోఽహం విష్ణో జయ జయ ముకుందేతి వాణీం బ్రవాణీ ॥ ౩౪॥

జఙ్ఘావతే చలతి తిమిరే వర్ధమానే కఠోరే
మేఘేఽప్యవైః స్తనతి సహసా కాన్తిశీకే జనాధే ।
ద్యావాభూమ్యోర్వితవపుషః ప్రేతరాజస్య దూతాన్

పశ్యంతం మాం పరమకృపణ రక్ష పజ్కేరుహాక్ష ॥ 3౫॥

వృత్తాకారప్రచలనయనో ధ్వాన్తరౌద్రానలాని

వ్యాదీర్ణాని భ్రుకుటివికటాస్యగ్రదంష్ట్రోద్భటాని ।

దృష్ట్వా దృష్ట్వా యమభటముఖాన్యాశు సన్తస్యతో మే

నాథ త్రాతా భవ మృతిదశాసంజ్కటే పజ్కజాక్ష ॥ 3౬॥

చక్రశ్వాసభమితవపుషం మూత్రమప్యృత్సృజన్తం

నేత్రోన్మేషం విదధతమకాణ్డే చ ఫేనాయమానమ్ ।

ఆలోక్యాలోక్య చ యమభటానన్తరా వేపమానం

ప్రాణాపాయవ్యసనసమయే రక్ష మాం చక్రపాణే ॥ 3౭॥

క్షుద్రే సద్యస్తమకసహితే బ్రహ్మవృత్తావసానే

శ్వాసోచ్ఛిన్నే మహతి చ చలత్యూర్ధ్వమూర్ధాభిధానే ।

దేహాద్ దేహి మమ విఘటతే యావదాసాద్య తావత్

సాక్షాద్భూయాస్త్యమితి భగవన్ ప్రార్థయే తీర్థపాద ॥ 3౮॥

మర్మస్థానాం ప్రకృతికఠినే లోఠతామస్థికూటే

స్వస్థానేభ్యః కృతదృఢతరాఘాతముద్ధాటితానామ్ ।

మత్ప్రాణానాం విదధతి యదా యాతనాదేహయోగం

మృతోర్ధూతాః శివ శివ తదా పాహి మాం పద్మనాభ ॥ 3౯॥

హుజ్కర్వద్భిః శ్రవణపరుషం ముద్గరైస్తాడ్యమానః

పాశైః పశ్చాత్కృతభుజయుగం గాఢమాబద్ధగాత్రః ।

తుష్టైః కృష్టః పితృపతిభిః కణ్ఠకైసీర్యమానః

త్రాతవ్యోఽస్మి ప్రచురకరుణావాస తే వాసుదేవ ॥ ౪౦॥

ఛాయాహినే విషమితపథే వీతతోయప్రసక్తే

సన్తప్తాభిర్భృశమత ఇతో వాలుకాభిశ్చ హూర్ణే ।

యావన్నీయే విగతకరుణైః శ్రాద్ధదేవస్య దూతైః

తావద్భక్తాభయద భగవన్నుత్తమశ్లోక పాహి ॥ ౪౧॥

దుర్మార్గాయా మరుమయభువో యోజనానాం సహస్రం

వేగాన్నీతః ప్రహరణవరైః కింకరైరజ్కశేన ।

ఆజ్ఞాం శ్రోతుం తదను పురతో దర్శితో దణ్డపాణేః

సన్తస్తోఽహం మనసి దయనీయోఽస్మి లక్ష్మీపతే తే ॥ ౪౨॥

ఆహూయాగ్రే స్వయమథ యమో లేఖకం చిత్రగుప్తం
 పాపాన్యాకర్ణ్య చ మమ తదా హస్త తేనోదితాని ।
 యావత్పాపీ చిరతరమయం దణ్ణ్యతామిత్యకాణ్డే
 రోషాదాజ్ఞాపయతి చ జగన్నాథ రక్ష్యోఽస్మి తావత్ ॥ ౪౩॥

తామిస్రాభ్యే మహతి నరకే రారవేఽప్యన్ధకూపే
 పూయస్రోతస్యసకృదసిపత్రాటవీనామధేయే ।
 లాలాభక్ష్యేఽప్యథ బహువిధే కష్టమన్యత్ర యావత్
 పాత్యే తావత్ పరమపురుష త్వం ప్రసీద ప్రసీద ॥ ౪౪॥

ఇష్టాపూర్తిప్రభృతిసుకృతాపాదనాత్ స్వర్గసౌఖ్యం
 కష్టాత్కాలం పునరనుభవిష్యామి యద్యపుష్యదారమ్ ।
 న శ్రద్ధేయం న చ ఖలు తథాప్యేతదస్యావసానే
 యజ్జన్మ స్యాత్ పునరితి విభో ముక్తికామోం భవాని ॥ ౪౫॥

గన్ధర్వా యే తురగవదనా యే చ విద్యాధరా యే-
 సిద్ధాః సాధ్యా ఆపి బహువిధా యే చ యే వా రణాశ్చ । (చారణాశ్చ)
 యే కేఽప్యన్యే దిశి దిశి నభోవర్తనా సచ్చరన్తే
 తేషాం స్థానే న హి మమ రతిర్నాథ నిత్యేతరత్వాత్ ॥ ౪౬॥

ఇన్ద్రో వహ్నిః పితృపతిరథో యాతుధానః ప్రధాన-
 స్తోయానాం చ ప్రభురథ మరుత్ కిన్నరేశో మహేశః ।
 ఇత్యష్టా యే దివమధివసన్త్యేకశో లోకపాలా-
 వైభ్యో మే న స్పృహయతి హృషీకేశ మోక్షేచ్ఛరాత్మా ॥ ౪౭॥

పూర్ణైః పుణ్యైరథ చ దురితైర్భూరిభిః సౌఖ్యదుఃఖా-
 న్యేకైకస్మాదనుభవతి యజ్జీవనామాయమాత్మా ।
 తస్మాదిచ్ఛాముషపశమవిధానేన నైష్కర్మ్యసిద్ధిః
 యస్మాత్ సిద్ధ్యేత్ పరమమమృతం దేవ తైవల్యనాథ ॥ ౪౮॥

అష్టాంగస్య స్వయమిహ సమారభ్య యోగస్య యోగ్యా-
 సత్యస్యాథ ప్రకటితఫలాన్యాశు కర్మాణ్యుమాని । (న్యభ్యస్యాథ)
 మోక్షప్రాప్త్యై స్పృహయతి మనో విస్మృతాశేషసజ్గ-
 స్తవతావదబ్జస్మృతిమనుభవామ్యేవ లక్ష్మీనివాస ॥ ౪౯॥

త్వత్కం ధ్యాయన్ మనసి సకలం నిష్కలం చ స్వరూపం

సర్వాత్మత్వం త్వయి చ కలయన్ పూర్ణభక్తిప్రపఞ్చః ।
 నామాన్యచ్ఛార్య చ బహువిధాన్యస్య చిన్తావిహీనః-
 కైవల్యాఢీ తవ పరమహం దేవ దాసో భవామి ॥ ౫౦ ॥
 ॥ ఇతి భక్తిసంవర్ధనశతకే పూర్వభాగః సమ్పూర్ణః ॥

ఉత్తరభాగః

జాతః సత్యవ్రతనున్యపతేరజ్ఞతౌ వర్ధమానః (నరపతే)
 కల్పామ్నోధౌ వితతసలిలే క్లుప్తకేలీప్రచారః ।
 తస్మై రాజ్ఞే హితముపదిశన్ వేదమప్యాయదానో
 మాయామత్యస్త్యమిహ మనసి స్మర్యనే విశ్వనాథ ॥ ౫౧ ॥
 పీయూషార్థం దివిషదసురైరెన్బుధౌ మధ్యమానే
 మన్దాద్రౌ చ క్షుభితసలిలం యాతి పాతాలమూలమ్ ।
 ఆదాయైనం విపులిమభృతా కర్పరేణోద్ధరన్తం
 చిత్రేన త్వామజితకుహనాకచ్ఛపం చిన్తయామి ॥ ౫౨ ॥
 పారావారే ప్రలయవితతే చఞ్చదూర్మిప్రపఞ్చే
 మగ్నాం పృథ్వీమనిభృతభృతౌద్ధత్యముద్ధర్తుకామః ।
 మజ్జుర్మగ్నః కుటిలశిఖయా దంష్ట్రయా తాం దధానః
 క్రీడాక్రోడః కమలనయన త్వం మయా చిన్త్యనేఽన్తః ॥ ౫౩ ॥
 ప్రహ్లాదస్య స్వపదయుగలీదతతవిత్యస్య హత్వై
 సన్నద్ధస్య త్రిభువనరిపోద్ధైత్యభర్తుర్నిహన్తా ।
 ఘోరాకారః ప్రఖరనఖరో భీషణభ్రూకుటిక-
 స్త్రైలోక్యాధీశ్వర మనసి మే వర్తనే త్వం నృసింహ ॥ ౫౪ ॥
 విశ్వాధీశే ప్రభవతి బలౌ మాణవీభూయ భూయః
 పృథ్వీమగ్నిన్ధనవిధిక్యతయే యాచమానో జిఘృక్షుః ।
 ఆశు క్రామన్ భువనమఖిలం ధాత్యనిర్దిక్తపాదః
 త్వం దేవేన్యావరజ మనసా వామనో భావితోఽసి ॥ ౫౫ ॥
 జాతో మధ్యేధరణి జమదగ్నేః సుతో రేణుకాయా-
 మన్వేవాసీ త్రిపురమథితుః కార్తవీర్యస్య జేతా ।
 పాణౌ బిభ్రత్పరశుమధిసంక్రామమాసన్నవింశాన్

వారాన్ క్షేప్తా దురవనిభుజో దేవ రామ స్మృతోఽసి ॥ ౫౬ ॥

జాతో వంశే సవితుర్పిణా సజ్గతో జానకీశః

స్వైరం గచ్ఛన్ వనమథ వియుక్తప్రియో ధ్వస్తవాళి ।

ఉత్తీర్ణాభిః కపికులబలో రావణస్యాపి హంతా

సీతాయుక్తః పురమధివసన్ దేవ రామ స్మృతోఽసి ॥ ౫౭ ॥

శ్వేతాకారో హలముసలవాన్ నీలవస్త్రనధానః

కర్షన్ మత్తస్తపనతనయామాత్తపీతాజ్జరాగః ।

నానాదైత్యప్రమథనపటుర్నాగరాజావతారో

భూమేర్భారం గురుమపహరన్ దేవ రామ స్మృతోఽసి ॥ ౫౮ ॥

జాతో వంశే తుహినమహసో గోకులే క్లృప్తవాసః

కంసధ్వంసీ పరిణయమథ స్త్రీగణానాం వితన్వన్ ।

చైద్యారాతిః సమరసమయే సారథిః పాణ్డుసూనోః

ధాత్రీభారక్షపణనిపుణో దేవ కృణ్ణ స్మృతోఽసి ॥ ౫౯ ॥

అన్తం సజ్గచ్ఛతి కలియుగే వర్ణసక్కిర్ణభావే-

భావిన్యత్కృత్కటతరమధర్మే చ వర్తిష్యమాణే ।

అశ్వారూఢః కరతలవలన్మణ్డలాగ్నుః ఖలౌఘాన్

భర్తస్యన్ కల్మిత్రిభువనపతే ఘోరరూపః స్మృతోఽసి ॥ ౬౦ ॥

శైలే కూటత్రయవతి పయఃసిన్ధునా వేష్టయమానే

పుషోద్వానోదరకమలిసీం గాహమానే గజేన్ద్రే ।

గ్రాహగ్రస్తే స్తువతి తదనుగ్రాహకస్త్యం దయాలు-

స్తాజ్యోర్మధః కమలనయన స్మర్యసే చక్రధారీ ॥ ౬౧ ॥

దేవైరైత్యైరపి విమథితాదుత్థితః క్షీరసిన్ధోః

శ్వేతోష్ఠిషీ వలభిదుపలశ్యామలః క్షేమకారః ।

బిభ్రచ్ఛక్రం దరమథ సుధాపూర్ణకుమ్భం జలూకాం

దోర్భిర్ధన్వస్తరిహి భిషగ్భావ్యసే త్వం మురారే ॥ ౬౨ ॥

శ్రీకణ్ఠాయ ప్రకటితతరోత్కణ్ఠ్యమాక్రీడమధ్యే

ప్రక్రీడస్తీ ధుతతనులతాసౌష్ఠవాతిష్ఠమానా ।

సమ్రూభజస్మితసహచరాపాజ్గలీలభిరామా

దైత్యారే త్వం కపటతరుణీ భావ్యసే దివ్యబేషా ॥ ౬౩ ॥

నైష్కర్మ్యావిష్కరణనిపుణః కర్దమాపత్యభూతః

స్వచ్ఛన్దాత్మా కపిలరుచిభిః శోభమానో జటాభిః ।

తత్త్వజ్ఞానం పరముపదిశన్ దేవహూత్యై స్వమాత్రే

గోవింద త్వం మనసి కపిలో వాసుదేవః స్మృతోఽసి ॥ ౬౪ ॥

దుష్టాద్యేనాన్మునిజనమహాశాపతః ప్రాప్తనాశాత్

జాతశ్చాపాటనివిదలితక్షౌఢరాయాం ధరాయామ్ ।

మేరా దోగ్ధర్యమితధనధాన్యాది విస్తారయన్తం

ధ్యాయామి త్వాం పృథుమతిపృథుప్రాభవం విశ్వనాథ ॥ ౬౫ ॥

భగ్గే భక్తత్రితయమపథే వర్తమానం పురాణాం

వాచోయుక్త్యా పరిణతమహద్ ద్వేషమాపాదాయన్తమ్ ।

ధర్మస్థిత్యై ప్రథితచరితం బుద్ధసంజ్ఞం మునీన్ద్రం

మాయాదేవీసుతమయి హరే మాయిననం భావయే త్వామ్ ॥ ౬౬ ॥

దాక్షాయణ్యాం ప్రథితయశసౌ ధర్మదేవస్య పుత్రౌ

సజ్ఞాతౌ ద్వా మహితనరనారాయణాఖ్యం దధానౌ ।

ప్రాతేయాద్రేష్టటభువి బదర్యాశ్రమే సంవసన్తౌ

రక్షహేతుం జగతి భగవన్ భావయామి త్వదంశమ్ ॥ ౬౭ ॥

సౌందర్యశ్రీలలితవపుషం క్లుప్తసంన్యాసావేషం

దివ్యం దిగ్వాససమత ఇతః స్త్రీసహాయం చరన్తమ్ ।

అధ్యాత్మజ్ఞైర్మునిభిరభితః స్తూయమానం మునీన్ద్రం

దత్తాత్రేయం మనసి భగవన్ భావయామి త్వదంశమ్ ॥ ౬౮ ॥

రేవాస్తోతోవిహరణపరం ప్రస్ఫురద్ధోసహస్రం

ధాత్రీరక్షాపరమపరిమేయాత్మవీర్యానుభావమ్ ।

దత్తాత్రేయాదుపగతవరం కార్తవీర్యార్జునం త్వాం

క్రీస్తోమాజ్జనితభువనం భావయే శ్రీనివాసమ్ ॥ ౬౯ ॥

పారాశర్యా పరిణతతనురీబ్జశక్త్యా శ్రుతీనాం

వ్యాసం కుర్వన్ బహువిధపురాణేతిహాసప్రణేతా ।

వేదాన్తార్థప్రకాశస్తుతిముపనయన్ పూర్ణశిష్యప్రశిష్యః

కృష్ణద్వైపాయనమునివరః స్మర్యనే త్వం ముకుంద (?) ॥ ౭౦ ॥

వేలాఘాతప్రచలితమహావీచిజాలప్రసర్ప-1

తేఘనావర్తం ధవలసలిలోద్భ్రాంతయాదఃకదమ్బమ్ |
 నానారత్నద్యుతితరలితాగాధగర్భప్రదేశం
 దుగ్ధామ్బాధిం మనసి భగవన్ భావయే త్వన్నివాసమ్ || ౭౦||
 పుష్యత్కల్పద్రుమసురలతాజృమ్భితామోదభారం
 నానాపక్షిప్రవరలలితాబన్ధనాదప్రపఞ్చమ్ |
 భృగ్గశ్లేణీరవముఖరితం మన్దవాతాభిరామం
 శ్వేతద్వీపం తవ పదమిమం దేవ సమ్భావయామి || ౭౧||
 ఉద్యానోద్యత్కుసుమనికరం గోపురాబద్ధసాలం
 రథ్యాశ్శృంఖ్లాటకవిలసితం కేతనోద్యత్పతాకమ్ |
 ప్రాసాదాగ్రస్ఫురితవలభీభాగముత్తజ్గసాధం
 వాసస్థానం మనసి కలయే పద్మనాభ త్వదీయమ్ || ౭౩||
 ఆశాపాలాన్ సహితదయితాన్ సప్రియాన్ దేవయోసీన్
 దేవబ్రహ్మక్షితిపతిముసీన్ భక్తిభారైర్విసమ్త్రాన్ |
 త్వత్పాదాబ్జప్రణమనపరాన్ భక్తిభారావసమ్త్రాన్
 పరస్వస్థాన్ పరమపురుష త్వన్మయాన్భావయామి || ౭౪||
 తత్త్వజ్ఞానప్రవణహృదయాన్ భూయశోఽభ్యస్తయోగాన్
 జ్యోతిర్జాలప్రసరతరలాన్నిత్యకౌమారయుక్తాన్ |
 బ్రహ్మీణ్ణాన్తభ్రమణనిపుణానుజ్ఞులత్త్వత్పదాబ్జ-
 ప్రాప్తాన్ పద్మారమణ సనకాద్యాన్ ముసీన్ భావయామి || ౭౫||
 భూషావేషాద్యధికసుభగాన్ దోశ్చతుష్కాభిరామాన్
 మేఘశ్యామాన్ కపిశవసనాన్ ఫాలబద్ధార్థపుణ్ణాన్ |
 దీర్ఘాపాణ్ణాన్ ప్రహసితముఖాన్ భక్తలోకైకబన్ధో
 నాథ త్వత్పార్షదవృషవరాన్నన్దముఖ్యాన్ స్మరామి || ౭౬||
 భక్తిప్రహ్వాం ముకులితదృశం ప్రాజ్ఞలిం ప్రాన్తనంస్థం
 నామాన్యుచ్చైఃస్వరముఖరితాభ్యాశముచ్చరయన్తమ్ |
 ఆహ్లాదార్ద్రై మనసి వికసత్త్వత్స్వరూపప్రకాశం
 ప్రహ్లాదాఖ్యం నలిననయన త్వత్ప్రియం చిన్తయామి || ౭౭||
 సజ్జాయంతై గమకగతిమన్మూర్ఛనారామభిన్న-
 శ్రుత్యారూఢస్వరపరిణమద్రాగహృద్యం విపఞ్చయా |

నానావస్థిప్రవరసహితౌ గాయకౌ తావకీనౌ

సాక్షాదీక్షే మనసి భగవన్నారదం తుమ్బురుం చ || ౭౮ ||

కిఞ్చిద్విస్రంసితకచభరాః పూర్ణసర్వాఙ్గభజ్జీ-

రేషధ్యశ్రీమధురిమజషో మఙ్గుశిఙ్గానభూషాః |

పార్శ్వే స్థిత్యా లలితలలిన్త చామరం చారయన్తిః

పశ్యామ్యన్తదినుతరిపో చామరగ్రాహిణీన్తే || ౭౯ ||

అభ్యాశస్థం భుజగపటలీభూషితోద్దీప్తగాత్రం

పక్షక్షేపక్షుభితభువనం చణ్ణతుణ్ణప్రకాణమ్ |

అపిఙ్గాక్షం కనకకపిశఙ్కోతిషం వాహనం తే

తార్క్యం వీక్షే మనసి కరబద్ధాఙ్గాలిం కఙ్గానాభ || ౮౦ ||

శూక్తుర్వన్తం ఫణదశశతీవిస్ఫురద్రత్నజాలం

దంష్ట్రాకోటిద్వితయవిలసచ్ఛణ్ణతుణ్ణాన్తరాలమ్ |

శ్వేతాకారం తరలపవనాహారతో వర్ధమానం

పర్యఙ్కస్థం మనసి కమలాకాన్త పశ్యామ్యనన్తమ్ || ౮౧ ||

జ్యోతిర్జాలజ్వలితవపుషః ప్రాఙ్గాలీన్ ప్రాఙ్యవిద్యాన్

ఉచ్చైరభ్యుచ్ఛరితజయశబ్దస్వనాధ్మాపితాశాన్ |

మూర్తాన్ దైత్యప్రమథనపరానాయుధౌఘాన్ ప్రభాతే

చిత్తాభోగః ప్రకటయతి మే శఙ్ఖచక్రప్రధానాన్ || ౮౨ ||

పీతశ్యామప్రభతనులతే రక్తపీతాఙ్గరాగ-

క్షౌమాభోగే మకుటకటకాద్యుఙ్ఖ్యలన్ భూశితాధ్యే |

సౌందర్యోద్యత్తరుణిమదిలాసాఙ్చితే పార్శ్వసంస్థే

నఙ్గచ్ఛేతే హృది మమ హరే త్వత్ప్రియే శ్రీధరణ్యౌ || ౮౩ ||

రత్నభ్రాజత్కనకమకుటం కుఞ్చితాసీలకేశం

వేల్లత్సాన్త్రాలకమలికసమ్భాసమానోర్ధ్వపుణ్ణమ్ |

భ్రూవిక్షేపాఙ్చితమభినవామ్భోజపత్రాయతాక్షం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౪ ||

కర్ణాభ్యుద్యన్మకరవిలసత్కుణ్డలం తుఙ్గానాసం

దన్తజ్యోత్స్నామధురమధరజ్యోతిషా శోభమానమ్ |

గణ్డాభోగోడ్డమరసుషమం కౌస్తుభోల్లాసికణ్ణం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౫ ||

హారాభ్యస్తస్ఫురితతులసీదామవన్యస్రగాఢ్యం

శ్రీవత్సాఙ్కప్రథినఘుసృణామోదివక్షోవిభాగమ్ |

దీప్తస్వర్ణాఙ్గదవలయకేయూరవద్ధోశ్చతుష్కం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౬ ||

ఉద్యద్రోమావలివలియుతం ప్రస్ఫురద్దున్దబన్ధం

లోకేశాఢ్యాసితవికచపద్మోల్లసన్నాభిరన్భమ |

కాఙ్గీదామాఙ్గచతకటితటం పీతకౌశేయవస్త్రం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౭ ||

ఆపీనోరుద్వితయమతులకారజానుప్రదేశం

భ్రాజజ్జఙ్గాయుగలసుషమాభోగమాగూఢగుల్ఫమ్ |

కూర్మాకారప్రపదమధికాతామ్రపాదారవిన్దం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౮ ||

కాలామ్బాదాఙ్గననవకలాయప్రసూనాభిరామం

శ్యామజ్యోతిషపుటలపరివేషాఙ్గితం చారువేషమ |

సర్వాఙ్గీణప్రకటనఫలావన్యపూర్ణప్రకాశం (ఫలావన్య్య)

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౮౯ ||

ఉద్యన్తన్దస్మితమధురెమోదాఙ్గినివక్త్రారవిన్దం

కారుణ్యామృతప్రసరలహరీపూర్ణనేత్రారవిన్దమ్ |

యోగీన్ద్రాన్తఃకరణమధులిత్యేవ్యపాదారవిన్దం

సాక్షాదీక్షే మనసి మధువిధ్వంసన త్వత్స్వరూపమ్ || ౯౦ ||

పాతాలాఙ్గిం ధరణీవలయం శ్రోణిభాగం విహాయ

మధ్యోద్దేశం సురపురముఖం బ్రహ్మలోకోత్తమాఙ్గమ్ |

భాస్వచ్ఛన్యేక్షణమనిలనిశ్వాసమమ్బాధిపీఠ్యం

ధ్యానయామ్యన్తస్త్రిభువనపతే పూరుషం త్వాం విరాజమ్ || ౯౧ ||

భూతాత్మానం భువనవితతం భూతిసర్వస్వభాఙ్గా

భుక్తైర్ముక్తైరపి చ విషయం భూరికారుణ్యపూర్ణమ్ |

భూతగ్రామప్రభవవిభవం భూర్భువఃస్వర్నిధానమ్ |

భూయో భూయో మనసి భగవన్ భావయేయం భవన్తమ్ || ౯౨ ||

మాయాతీతం మననవిషయం మౌనభాజాం మునీనాం

కాలాత్మానం కలిమలముషం కారణం కారణానామ్ |

దుర్విజ్ఞేయం నిగమవచసా ముఖ్యావాక్యార్థసారం

తేజోరూపం త్రిభువనపతే చేతసా త్వాం స్మరామి || ౯౩ ||

ఆత్మారామం విపులమమలం వాక్చృపణ్ణాతివృత్తం

ద్వన్ద్వాతీతైర్విషయవిముఖైర్యోగిభిశ్చిన్ద్యమానమ్ |

ఆవిర్భూతస్వరసపరమానందనిష్కన్దసాన్ద్రం

విశ్వోత్పత్తిస్థితిలయకరం త్వాం మురారే స్మరామి || ౯౪ ||

ముక్తిస్థానం మునిజనమనోమన్దిరం మూర్తిహీనం

నానాకారం నిరుపమమసంఖ్యోతపీర్యానుభావమ్ |

నిర్వాణపారం వివిధవిభవం నిర్మలం నిర్వికల్పం

విశ్వాకారం పరమపురుష త్వామహం భావయామి || ౯౫ ||

స్థూలం సూక్ష్మం గురులఘుసముత్పజ్జముచ్చైర్గభీరం

దీప్తం శాన్తం తరలమచలవ్యక్తమవ్యక్తరూపమ్ |

సర్వాధ్యక్షం సకలకరుణాగోచరం లూతమాయం

మాయాహీనం మనసి కలయే దేవ రూపం త్వదీయమ్ || ౯౬ ||

సత్తామాత్రం వికృతిరహితం వ్యాప్తమాద్యన్తశూన్యం

సంవిద్రూపం గుణగణనికావిక్రమాహ్లాదపూర్ణమ్ |

శుద్ధం బుద్ధం విఘటితతమోబన్ధమాత్మప్రకాశం

ప్రత్యగ్భూతం తవ మురరిపో రూపమన్తఃస్మరామి || ౯౭ ||

సర్వస్మాదప్యపరి విలసత్సర్వభూతాత్మభూతం

సర్వాకారప్రకటనపరం సర్వతేజోనిధానమ్ |

సర్వాపాయక్షపణనిపుణం సర్వలోకప్రధానం

త్వద్రపం మే లసతు హృదయామ్భారుహే దేవదేవ || ౯౮ ||

నిర్వాణాఖ్యం నిఖిలజగతామాశ్రయం దుర్విభావ్యం

భవ్యం దివ్యం భవజలనిధేః పారముచ్చైరయన్తమ్ |

సచ్చిత్సౌఖ్యాత్మకముపనిషన్ముఖ్యవాక్యప్రపఞ్చ-

వ్యాఖ్యాయోగ్యం పరమపురుష త్వత్స్వరూపం స్మరామి || ౯౯ ||

సత్యం జ్ఞానం ముహురపి మహాయోగిభిశ్చిన్ద్యమానం

పూర్ణానన్దామృతలహరికాజాలమాన్యం తురీయమ్ ।
ఓఙ్కారార్థం పరమమమృతం త్వన్నిషేధావశేషం
బ్రహ్మద్వైతం పరమపురుష స్వాత్మబోధం స్మరామి ॥ ౧౦౦॥

స్తోత్రం విష్ణోరితి మృదుపదైః సుప్రబన్ధైః శతేన
శ్లోకైరేభిర్విరచితమిదం భక్తిసంవర్ధనాఖ్యమ్ ।
భక్త్యా యుక్తః పఠతి ఖలు యః ప్రాతరుత్థాయ నిత్యం
ప్రాణాపాయే వ్రజతి హి హరేర్దామ నిర్వాణనామ ॥ ౧౦౧॥

ఇదం స్తోత్రం పఠేన్నిత్యం యో నరః ప్రాతరుత్థితః ।
భక్తిసంవర్ధనం నామ స యాతి పరమం పదమ్ ॥ ౧౦౨॥

భక్తిసంవర్ధనం నామ శ్లోకానాం శతకం మయా ।
బ్రహ్మదత్తాభిధానేన స్తోత్రం విష్ణోర్వినిర్మితమ్ ॥ ౧౦౩॥

॥ ఇతి శ్రీభక్తిసంవర్ధనశతకే ఉత్తరభాగః సమూర్ణః ॥
ఇతి భక్తిసంవర్ధనశతకం సమూర్ణమ్ ।

Proofread by Saritha Sangameswaran

—
Shri Bhaktisamvardhana Shatakam

pdf was typeset on January 7, 2022

—

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

